

Wiedza o kulturze - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Wiedza o kulturze
Kod przedmiotu	08.0-WH-DiksP-WOK-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Leszek Jazownik, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Zasadniczym celem zajęć jest ukazanie wybranych problemów recepcji i oddziaływania tekstów kultury z punktu widzenia różnych dziedzin wiedzy, w szczególności zaś: a/ logiki i metodologii nauk (budowa logiczna i wartość poznawcza interpretacji humanistycznej),b/ literaturoznawstwa/ filmoznawstwa/teatrologii („język” poszczególnych dzieł sztuki i sposoby jego oddziaływania), c/ kulturoznawstwa (kulturowe uwarunkowania odbiorczego uczestnictwa w praktyce artystycznej), d/ socjologii (zagadnienia tzw. socjologii odbioru) oraz e/ psychologii (psychologiczne mechanizmy recepcji i oddziaływania utworów artystycznych). Zjawiska recepcji wytworów artystycznych próbuje się rozpatrywać zarówno na płaszczyźnie synchronicznej, jak też na płaszczyźnie diachronicznej (problemy historycznej zmienności sposobu odbioru dzieł sztuki).

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

- Pojęcie "kultury". Dziedziny kultury.
- Sfery kultury. Historyczny charakter układu sfer i dziedzin kultury.
- Pojęcie "uczestnictwa w kulturze".
- Wybrane metodologiczne problemy badań nad kulturą i uczestnictwem w kulturze.
- Miejsce światopoglądu w kulturze. Jego przemiany w świetle Weberowskiej koncepcji "odczarowania świata".
- Magia-religia-filozofia.
- Sztuka jako dziedzina kultury. Waloryzacyjne funkcjonowanie dzieła sztuki.
- Artystyczne i estetyczne wartości dzieła sztuki.
- Przemiany sztuki w procesie "odczarowania świata". Sztuka-metasztuka-parasztuka.
- Obyczaj i praktyka obyczajowa.
- Nauka jako dziedzina kultury.
- Scjentyzm-antyscjentyzm-metascjentyzm.
- Nauka i sztuka w dobie przełomu postmodernistycznego.
- Ochrona dziedzictwa kulturowego.

Metody kształcenia

Dyskusja, pokaz, prezentacja multimedialna.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna podstawową terminologię z zakresu nauk o kulturze, a w szczególności rozumie pojęcie "kultury" i "uczestnictwa w kulturze"	- KEP1_W03 - KEP1_U12	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
Student dysponuje uporządkowaną wiedzą o poszczególnych sferach i dziedzinach kultury, ma świadomość historycznego charakteru układu sfer i dziedzin kultury, zna społeczne funkcje i mechanizmy rozwoju wybranych dziedzin kultury	- KEP1_W03 - KEP1_U11	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna budowę logiczną interpretacji humanistycznej jako podstawowego narzędzia wyjaśniania cech wytworów kultury, rozumie znaczenie tzw. usystematyzowanej interpretacji humanistycznej jako narzędzia umożliwiającego umożliwiającego uzasadnienie przesłanek interpretacji poprzez odwołanie do kontekstu historycznego wyjaśnianych czynności i wytworów. Umie wykorzystać zdobytą wiedzę do interpretacji tekstów kulturowych	- KFP1_W12 - KFP1_U14	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
Student zna kierunki przemian kultury współczesnej oraz rozumie uwarunkowania i mechanizmy tych przemian	KFP1_W16	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
Ma świadomość odpowiedzialności za regionalne i ponadregionalne dziedzictwo kulturowe	KFP1_K07	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład

Warunki zaliczenia

Zdanie końcowego egzaminu testowego

Literatura podstawowa

Alpatow M. W, *Historia sztuki*, tom 1, 2, 3, 4, Warszawa 1968.

Banach A., *Wybór maski. 11 teatrów klasycznych*, Kraków – Wrocław 1984.

Beckett W., *Historia malarstwa. Wędrowki po historii zachodu*, Warszawa 1996.

Białostocki J., *Sztuka cenniejsza niż złoto*, tom 1 i 2, Warszawa 1975.

Helman A., Pitrus A., *Podstawy wiedzy o filmie*, Gdańsk 2008.

Kopaliński W., *Słownik mitów i tradycji kultury*, Warszawa 1987.

Nicoll A., *Dzieje teatru*, Warszawa 1977.

Solei J.J., Lelong G., *Najsłynniejsze dzieła muzyki światowej*, Łódź 1993.

Wilińska M., Działoszyński B., Rossa A.(red.), *Epoki i kierunki w kulturze*, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca

Biała A., *Literatura i malarstwo. Korespondencja sztuk*, Warszawa – Bielsko Biała 2009.

Burszta W. J., *Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje*, Poznań 1998.

Carr-Gomm S., *Arcydzieła światowego malarstwa. Mity, postacie symbole*, Warszawa 2003.

Estreicher K., *Historia sztuki w zarysie*, Kraków 1981.

Fryś – Pietraszkowa E., Kunaczyńska – Iracka A., Pokropek M., *Sztuka ludowa w Polsce*, Warszawa 1988.

Gajda J., *Antropologia kulturowa. Wprowadzenie do wiedzy o kulturze*, Kraków 2009.

Herbert Z., *Barbarzyńca w ogrodzie*, Wrocław 1998.

Hollingsworth M., *Sztuka w dziejach człowieka*, Warszawa 2006.

Kłoskowska A., *Kultura masowa*, Warszawa 1980.

Łatoch–Zielińska M. (red.), *Animacja działań kulturalnych – Wyzwanie współczesności*, Warszawa 2010.

Loska K. (red.), *Wokół kina gatunków*, Kraków 2001.

Mencwel A. (red.), *Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa 2005.

Norman E., *Dom boga. Historia architektury sakralnej*, Warszawa 2007.

Plazaola J., *Kościół i sztuka od początków do naszych dni*, Kielce 2001

Piążewski J., *Język filmu*, Warszawa 2008.

Uwagi

brak

